

[Socialministeren.]

eller Størrelse finder jeg heller ikke rigtig rational. Thi det kan ofte være Tilfældet, at en enkelt lille Mester er ganske uegnet til at oplære en Lærling, medens en stor Virksomhed netop har Folk, som er særlig fortrinligt egnede dertil. Derfor haves der efter min Mening Krav paa en helt anden Bestemmelse, og det er den, der er foreslaaet i § 6, hvor der staar:

„Lærlingenævnet kan, saafremt det finder, at en Virksomheds Forhold er til Hinder for, at en forsvarlig Oplæring af Lærlinge kan finde Sted i Virksomheden, nægte at godkende Kontrakter om Antagelse af Lærlinge i Virksomheden. Godkendelsen kan dog kun nægtes, hvis der indenfor det Flertal, der har stemt derfor, findes mindst een Arbejdsgiverrepræsentant og een Arbejderrepræsentant.“
Herved mener jeg, at man paa bedste Maade sikrer Lærlingen imod at blive anbragt i en saakaldt Lære et Sted, hvor han ikke lærer noget.

I § 7 indeholdes Reglerne om de Arbejdskontrakter, der, som jeg nævnte, skulde indføres i en Række Tilfælde, hvor egentlige Lærekontrakter ikke oprettes. Arbejdsgiveren skal ogsaa i disse Tilfælde forpligte sig til, for saa vidt der paa Stedet findes en teknisk Skole eller en Handelsskole, at holde de omhandlede Specialarbejdere til at deltage saavel i almindelig Undervisning i vedkommende Skole som i de Faget vedrørende Specialkursus, som vedkommende Lærling eller Arbejder ønsker at deltage i, medens det naturligvis paa hviler Forældre eller Værge overfor Arbejderen at støtte Arbejdsgiveren i Opfyldelsen af den her omhandlede Forpligtelse.

I § 8 foreslaas det, at Prøvetiden i Almindelighed skal være tre Maaneder, i Handels- og Kontorvirksomheder dog seks Maaneder.

I den følgende Paragraf har jeg ladet de tidligere i den gældende Lov indeholdte Regler om, at Lærlingen skal vise Troskab, Lydighed og Ærbødighed overfor Læremesteren, udgaa, ikke fordi jeg har noget Ønske om, at Lærlingen skal optræde uartig, men fordi jeg ikke finder, at saadanne rent moralske Forskrifter har nogen virkelig Værdi i en Lov.

§ 10 indeholder en Bestemmelse om, at Læremesteren ikke maa anvende Lærlingen til Arbejder, der er skadelige for hans Sundhed, eller som ikke staar i Forhold til hans Kræfter, ligesom han ikke maa anvende ham til andet Arbejde end det, der henhører til Forretningens Virksomhed,

og kun undtagelsesvis til Arbejde, der ikke vedrører hans Uddannelse i Faget. Det er vist en Bestemmelse, som mange Steder er paakrævet, idet Lærlingen jo ofte i vid Udstrækning anvendes til Arbejder, saasom Afhentning af Øl, der dog ikke kan siges at være af nogen egentlig Værdi for hans Uddannelse i vedkommende Fag. Omvendt har jeg ladet udgaa Bestemmelsen om, at Læremesteren skal vaage over Lærlingens Sædelighed og hans moralske Opførsel; disse Bestemmelser er heller ikke udgaaet af nogen Kærlighed til manglende Moral, men af de samme Grunde som de tidligere nævnte. — I § 10, 2det Stykke, findes der forskellige Regler, overført nærmest fra Loven om Børns og unge Menneskers Arbejde, der stiller visse Krav til Værelse, Sengested, Rumindhold, Lagener, rene Haandklæder o. s. v.

§ 11 indeholder Regler om tvungen Læreprøve; den svarer til den gældende § 10. Der er jo efter den gældende Lærlingelov ikke i Almindelighed nogen lovmæssig Forpligtelse for Lærlingen til at aflægge Læreprøve ved Læretidens Afslutning; men der er dog ad Frivillighedens Vej indført tvungne Læreprøver i en hel Række Fag, Restaurationsindustrifaget i København og Omegn, Billedskærerfaget, Urmagerfaget, Sadelmager- og Tapetsererfaget, Bogbinderfaget, Snedkerfaget, Bogtrykfaget i København, Frederiksberg og Gentofte Kommuner og Malerfaget i København og Omegn, og da det maa anses for overordentlig betydningsfuldt saavel for den enkelte Lærling som for Erhvervene, at Lærlingene faar den bedst mulige Uddannelse, og da tvungne Læreprøver i de omhandlede Fag har vist sig at være et velegnet Middel hertil, har vi ment, at den Udvikling, der efterhaanden er begyndt efter de fornævnte i Lærlingeloven af 1921 indførte Bestemmelser om Læreprøver, bør føres videre, og at der normalt bør være tvungen Læreprøve i alle Fag. Det er imidlertid muligt, at der indenfor et bestemt Fag kan foreligge saadanne Forhold, at det vilde være meget vanskeligt at gennemføre Læreprøven i dette Fag, og derfor har man i Stk. 2 i Paragraffen optaget en Bestemmelse, hvorefter Socialministeren under visse Forudsætninger er beføjet til at bestemme, at Læreprøven ikke skal aflægges i det vedkommende Fag. Ligeledes har man foreslaaet, at Ministeren kan bestemme, at der ikke skal aflægges tvungen Læreprøve af Handelslærlinge, der har bestaaet en af Ministeren for Handel og Industri nærmere fastsat Prøve paa en Handelsskole.